

Vår saksbehandler: Bente Tronrud

Vår dato:
09.12.2022
Vår
referanse:
2022/96

Deres
referanse:

Referat fra rådsmøte i Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk

Tirsdag 7. desember 2022

kl. 11:00 – 16:00 – fysisk møte i Udirs lokaler

kl. 14:30 – 16:00 – juleavslutning/julelunsj

Innkalt

Jørgen Leegaard
Hege Skulstad Espe
Ingeborg Bøe
Thomas Norland
Terje Eikevold
Trude Sanna
Egil Thorsen
Ola Ivar Eikebø
Marit Rødsjø
Petter Andreas Lona
Turid Borud
Ingeborg Malterud
Harald Braathen (vara for Marie Slåen
Granøien)
Brede Edvardsen
Øvind Ørenvik (observatør)

Representerer

BNL
Fellesforbundet
Utdanningsforbundet
BNL
MEF
YS
Utdanningsforbundet
KS
SL
Eleverorganisasjonen
KS
NHO Service og Handel
Fellesforbundet
Norsk Arbeidsmandsforbund
Byggmesterforbundet

Fra Utdanningsdirektoratet

Bente Tronrud
Knut G. Andersen (sak 58)
Unni Teien (sak 59, 60 og 61)
Einar Østhassel (sak 59)

Avd. fagopplæring og rettferdsvederlag
Divisjon for læring og vurdering
---- « ----
Læreplangruppen vg3 fundamentering

Forfall:

Ingeborg Bøe/Mari Viksjø Grøstad
Turid Borud
Petter Andreas Lona
Brede Edvardsen

Utdanningsforbundet
KS
EO
Norsk Arbeidsmandsforbund

FAGLIG RÅD FOR BYGG- OG ANLEGGSTEKNIKK

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: +47 23 30 12 00

e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett <http://www.udir.no/Spesielt-for/Fag-og-yrkesopplaring/Faglige-rad/>

Dagsorden:

55- 2022	Godkjenne innkalling og dagsorden rådsmøte 07.12.2022, og saker til eventuelt Vedtak: <i>Rådet godkjenner innkalling og dagorden.</i>
56- 2022 1100- 1110	Godkjenne referat fra rådsmøte 07.11.2022 Vedtak: <i>Rådet godkjenner referatet.</i>
57- 2022 1110- 1150	Revidering av retningslinjer for læreplanutvikling - oppdrag fra Utdanningsdirektoratet Det er behov for en oppdatering av Retningslinjer for utforming av læreplaner for fag i LK20 og LK20S (samisk), som brukes av læreplangrupper i utvikling av læreplaner. Vedlagt i saken er også utkast til skrivehjelp for læreplangrupper. Se oppdragsbrevet her. Udir ser et behov for en oppdatering av Retningslinjer for utforming av nasjonale og samiske læreplaner for fag i LK20 og LK20S. Retningslinjene ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet i samråd med Sametinget tidlig i læreplanutviklingen i fagfornyelsen 26. juni 2018 og revidert 10. oktober 2018. Det ble gjort en del justeringer underveis i utviklingsarbeidet som gjør at retningslinjene på enkelte punkter ikke er helt presise eller korrekte. Endringene som foreslås nå er det som vurderes som nødvendige presiseringer og tilføyelser for å kunne ivareta intensjonene med fagfornyelsen i videre arbeid med eventuelle endringer i allerede fastsatte læreplaner, eller nye læreplaner som kan komme. For eksempel i arbeid med strukturendringer i videregående opplæring. I arbeidet med retningslinjene som ble fastsatt i 2018 deltok de faglige rådene i et samarbeid med direktoratet i forarbeidet, og bidro med sentrale innspill og tekstforslag knyttet til de områdene hvor det var viktig å gjøre presiseringer relevante for læreplanene for yrkesfagene. Når vi nå tar en ny gjennomgang og justerer noe på tekst og innhold, ønsker vi de faglige rådene med i et samarbeid slik at hensynet til læreplan for yrkesfagene ivaretas på en god måte. Med utgangspunkt i utkast til reviderte retningslinjer for utforming av nasjonale og samiske læreplaner for fag i LK20 og LK20S med vedlegg, ber Udir rådene om å vurdere: 1. For <u>kapitlet Læreplaner i programfag og lærefag i yrkesfaglige utdanningsprogram-er</u> det i utkastet og ut fra erfaringer i arbeidet med nye læreplaner i fagfornyelsen for yrkesfagene, behov for noen ytterligere justeringer? Se utkast til reviderte retningslinjer (se det aktuelle kapitlet side 14-15 med gul overskrift, her er det ikke gjort noen endringer). 2. Er det behov for noen flere justeringer av innholdet i vedlegget Skrivehjelp til læreplangrupper på yrkesfag? Se utkast til skrivehjelp for læreplangrupper her 3. Har dere andre anbefalinger om justering av innhold i retningslinjene som spesielt angår yrkesfagene? Frist for tilbakemelding er 20. desember til marianne.farsdad.jensen@udir.no Knut Gustav Andersen orienterte om saken. Det er få endringer i retningslinjene totalt sett og i kapitlet om yrkesfag er ikke gjort noen endringer. Se presentasjonen her. Rådet diskuterte saken og har følgende kommentarer:

	<u>Retningslinjene</u> Rådet mener vurdering har vært en utfordring i retningslinjene. En løsning på dette kan være å bruke standardsetninger. <u>Skrivehjelpen</u> Verblisten er utarbeidet for studiespesialisering, og er ikke tilpasset yrkesfag. Det mangler bl.a. faguttrykk og det er ingen forklaringer knyttet til undervisning i fagene. Verblisten oppleves som rigid der verken kunnskaps- eller ferdighetselementene er tilpasset yrkesfag. Da verblisten ble utarbeidet ønsket de faglige rådene en egen verbliste for yrkesfag. Det ble ikke tatt til følge av Udir. Det ble imidlertid gjort flere justeringer underveis med bl.a. å legge til et kapittel om yrkesfag. Udirs tilnærming i læreplanarbeidet var at læreplangruppene måtte starte med "om faget", i stedet for å starte med kompetansemålene i det enkelte fag. Dette opplevde rådet som uheldig, da det ville vært hensiktsmessig å starte med vg3 som er lærefaget, og fulgt på med de øvrige fagene som er veien for å komme til vg3. Dette var utfordrende for læreplangruppene. Rådet erfarer at når Udir i ettetid ønsker forslag til representanter til læreplangrupper, er aktuelle kandidater skeptiske til å bidra grunnet hvordan arbeidet med læreplanarbeidet ble lagt opp. For videre arbeid med læreplaner ber rådet om at det utarbeides egne retningslinjer og verbliester for de yrkesfaglige utdanningene i samarbeid med rådene. Vedtak: <i>Rådets innspill i saken er som beskrevet under overskriftene Retningslinjer og Skrivehjelpen.</i>
58-2022	Ny poengberegning for inntak til yrkesfag – oppdrag fra Utdanningsdirektoratet Kunnskapsdepartementet (KD) ber Udir utrede om det er hensiktsmessig med regler som i større grad enn i dag gir en mer balansert vektning av fellesfag og programfag ved inntak til vg2 og vg3 (i skole). Se oppdragsbrev. I oppdraget har KD vist til Meld. St. 21 (202-2021) Fullføringsreformen - med åpne dører til verden og fremtiden, der et av tiltakene er at "Regjeringen vil endre inntaksforskriften for yrkesfag slik at programfag vektet tyngre enn fellesfag". Tiltaket i meldingen har sammenheng med at poengberegningen vektet likt i alle fag, og i enkelte utdanningsprogram er det flere fellesfag enn de yrkesfaglige fagene. Det kan ifølge regjeringen bety at «...en elev som har gode karakterer i fagene rettet mot ønsket fagbrev, kan risikere å bli fortrent av en elev med svakere yrkesfaglig kompetanse, men gode karakterer i fellesfagene». Regjeringen mener at gjennomsnittskarakterer i de yrkesfaglige fagene bør vektet mest i inntak på yrkesfag. Meldingen er ikke tydelig på hvordan/hvor mye programfag skal vektet mer enn fellesfag. Ved oversøking på vg2 eller vg3 skal elevplassene fordeles etter poengsum der fag gis samme verdi og vektning uavhengig av timetall. Samlet utgjør fellesfagene ca. 1/3 av timetallet på vg1 og de 2-3 programfagene, teller 2/3 av timetallet. Ved beregning av inntakspoeng vil alle karakterer vektet likt, slik at karakterer i fellesfagene som utgjør 1/3 av det totale timetallet, teller inntil 2/3 av total poengsum. Det er innbyrdes forskjeller mellom utdanningsprogrammene. Se oversikt over fagene i utdanningsprogram for bygg- og anleggsteknikk som viser oppfyllelse av første ønske, lavere ønske, venteliste og ingen tilbud. I LK20 skal fellesfagene støtte opp om programfagene og fellesfagene gjort mer relevante ved å innføre en utdanningsspesifikk del i de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, i fellesfagene matematikk og naturfag, og norsk og engelsk.

	Innspill til mulige løsninger: - Ett samlet programfag på både vg1 og vg2, fordi elevenes kompetanse må ses på som en helhet. Ulempen er skjevhet mellom fellesfag og programfag. - Slå sammen alle karakterene i fellesfag og programfag til to gjennomsnittskarakterer som går inn i beregning av karaktersnitt med lik vekt. Fylkeskommunene mener modellen for poengberegning ikke bør endres til en mer balansert vektning, bl.a. fordi det ikke holdepunkter som viser at yrkesfagelever er svarer i fellesfag. Videre at en slik endring vil signalisere at programfagene er viktigere enn fellesfagene. Spørsmål til faglige råd: 1. Er det noen utfordringer faglige råd vil fremheve knyttet til gjeldene poengberegningsmodell? Gi en beskrivelse av konsekvensene. 2. Hvilke(n) løsning ser rådet som mest formålstjenlig? Vi ønsker rådernes beskrivelse av fordeler og ulemper med de løsningene som er drøftet. Frist for tilbakemelding til Udir er 9. desember 2022. Rådsleder innledet til saken, og her er presentasjonen som ble vist. Rådet mener programfagene er viktige, og at fellesfagene vektes for høyt i forhold til programfagene. Dette er også oppfatningen fra både opplæringskontorer og næringen. Rådet ener det må være en bedre vektning til fordel for programfagene. Vedtak: <i>Rådet gir Arbeidsutvalget fullmakt til å formulere svar til Utdanningsdirektoratet ut fra diskusjonen i rådsmøtet, innen fristen.</i>
59-2022	Fundamenteringsfaget – orientering om utkast til læreplan og høringsnotat Læreplangruppa har utarbeidet utkast til læreplan for vg3 fundamenteringsfaget. I henhold til mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet 2021-2025, skal de faglige rådene ha avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplaner på vg3. Læreplanene skal på høring. Vedlagt Udirs høringsnotat med høringsspørsmål som sendes ut sammen med utkast til læreplan. Einar Østhassel fra læreplangruppa orienterte om læreplanen. Unni Teien orienterte om at Utdanningsdirektoratet sender utkast til læreplan på tre måneders høring i januar. Vedtak: <i>Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk tar saken til orientering.</i>
60-2022	Kvalitetskriterier for utvikling av eksamen for praksiskandidater - orientering De faglige rådene har nylig gitt innspill til utredning om praksiskandidatordningen. I dette møtet vil Unni Teien orientere om kvalitetskriteriene for utvikling av praksiskandidateksamen. Kvalitetskriteriene er: - Validitet (gyldighet) - Kandidatene skal få mulighet til å vise kunnskaper og ferdigheter og evne til refleksjon og kritisk tenkning innenfor rammen av en 5 timers skriftlig eksamen (kompetansedefinisjonen)

	- Eksamen skal samlet sett inneholde elementer fra alle kjerneelementene og tverrfaglig tema (Læreplanen for faget) - Kompetansemålene skal være gjenstand for vurdering - Reliabilitet (pålitelighet) Måles ofte i sensorenighet - Sensorene må vurdere kompetanse opp mot kompetansemålene og ikke andre forhold. - Rettferdig – oppgavene skal ikke favorisere enkelte produksjonsområder og "lik" kompetanse skal vurderes likt - Håndterbarhet – oppgavene skal være tilpasset tidsramme og hjelpemidler Unni Teien orienterte. Her er presentasjonen fra møtet. Vedtak: <i>Rådet tar saken til orientering.</i>
61-2022	Medlemmer til eksamensnemnder for utarbeiding av eksamen vg3 Utdanningsdirektoratet har behov for flere medlemmer til eksamensnemder i noen fag. Se oversikt over hvilke fag det gjelder. Vedtak: <i>Forslag til navn på medlemmer i de aktuelle fagene sendes på e-post til Utdanningsdirektoratet ved Unni Teien.</i>
62-2022	Orienteringssaker Endringer i rådets sammensetning Ny vara for Thomas Norland (EBA) som erstatter Kjetil Tvedt (Norsk Industri), er Berit Sørset (Norsk Industri). a) Praktisk informasjon Møteplan våren 2023 - Onsdag 16. februar - kl. 1100-1500 – fysisk møte i Udirs lokaler - Torsdag 23. mars – kl. 1200-1400 - Teamsmøte (ved behov) - Onsdag 26. april kl. 1100-1500 - fysisk møte - Mandag 5. juni kl. 1100-1500 - fysisk møte Årsplan for rådet Her er årsplan som oppdateres ved behov. SharePoint for FRBA - Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk – SharePoint Hjemmeside for SRY og faglige råd - Her er lenke til siden. Digital portal ved forslag til endringer i læreplaner og tilbudsstruktur. Reiser og reiseregninger for rådsmedlemmer Her er informasjon om reiser og reiseregninger for faglige råd. b) Anbefaling maler- og overflateteknikkfaget – fordypning Udir har vurdert søknad om etablering av fordypning i maler- og overflateteknikkfaget med følgende anbefaling: - Å etablere to fordypningsområder i vg3 maler- og overflateteknikkfaget, innen «gulvlegging» og «maling og tapet», som trer i kraft høsten 2024. - Det anbefales at forslaget sendes på høring sammen med utkast til læreplan

Anbefalingen oversendes Kunnskapsdepartementet, og Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk settes i kopi. Det er Kunnskapsdepartementet som beslutter endringer i tilbudsstrukturen.

c) Høring av forslag til forskrift om opptak, studier og eksamen ved fagskolestudiet Brann, redning og samfunnssikkerhet (brann- og redningskoleforskriften)

Det skal etableres en statlig fagskole for brann- redning og samfunnssikkerhet fra høsten 2023, der studentene blir utdannet til et lovregulert yrke. Forskriften er en lokal forskrift for fagskolestudiet som skal gi utfyllende regler til opptak. Den nye fagskolen vil sikre at grunnutdanningen av heltids brann- og redningspersonell blir en del av det ordinære skolesystemet. Fagskolen vil være en åpen utdanning som alle kan søke seg til, i motsetning til dagens utdanning som krever at man først må være ansatt i et brann- og redningsvesen før utdanningen kan starte.

I høringen er det bestemmelse om hvilke utdanninger som kvalifiserer til opptak. Det er fagskolen som vurderer hvilke utdanningsprogram, fag- og svennebrev og treårige yrkesfaglige opplæringer som er relevante for fagskoleutdanningen og som gir grunnlag for opptak. For utdanningsprogrammet bygg- og anleggsteknikk står det at alle programområdene kvalifiserer til opptak.

Her er lenke til høringen: <https://hoering.dsb.no/Hoering/v2/2332>

Frist for høringsinnspill er 6. desember 2022.

d) Fellesmøte mellom Utdanningsdirektoratet og AU i rådene

Tirsdag 15.11.2022 – [Oppsummering](#), [presentasjon](#) og [oppdrag inntak vg2 og vg3](#)

e) Kompetansepakker for implementering av fagfornyelsen – videreutvikling

Det arbeides med videreutvikling av kompetansepakkene (fagopplæring og prøvenemd) etter innspill fra bl.a. de faglige rådene. Det gjelder bl.a. utvikling av:

- En kortversjon/lightversjon av modulen om lærlinger og en videregående del
- Flere eksempler/korte filmer fra de ulike opplæringsprogrammene
- Se nærmere på innloggingen for tilgang til kompetansepakkene

f) Med videre betydning - Et helhetlig system for kompetanse og karriereutvikling i barnehage og skole

Utvalget for etter- og videreutdanning i barnehage og skole overleverte utredningen til Kunnskapsdepartementet 28. september 2022. Det har vært en ambisjon for utvalget at alle lærere og andre ansatte i barnehage og skole skal få gode muligheter for kompetanseutvikling gjennom hele arbeidslivet. Dette skal bidra til å utvikle kvaliteten i barnehager og skoler, og fremme utvikling, læring og danning hos barn og elever, og gi likeverdige muligheter og likeverdig kvalitet over hele landet. NOU'en ligger tilgjengelig [her](#).

g) Deltakerundersøkelse for yrkesfaglærere som tar videreutdanning i 2022

Yrkesfaglærere som har tatt videreutdanning hadde høy grad av egenmotivasjon og ønsket om faglig utvikling og skoleutvikling. De som studerer sammen med kolleger, opplever i større grad at dialog og samarbeid med medstudenter har vært viktig for læringsutbyttet. Deltakerundersøkelsen finner dere [her](#).

h) Statistikk for utdanningsprogrammet bygg- og anleggsteknikk

Her finner dere statistikk for utdanningsprogrammet med utgangspunkt [Utdanningsdirektoratets statistikkbank](#) og [analysebrett for endringer i yrkesfagene](#).

Her er et utvalg av statistikk:

- [Utdanningsspeilet 2022](#) Udirs årlige oppsummering av statistikk og forskning om bla. grunnopplæring og videregående opplæring inkl. yrkesfag i Norge.

	- andel søkere som har fått lærekontrakt for 2021. Denne statistikken viser hvor stor andel av søkerne som fikk lærekontrakt og startet i lære i 2021. Vi publiserer tall over andel søkere som hadde startet i lære innen utgangen av august, oktober og desember. - antall nye og antall løpende lærekontrakter for 2021. Disse tallene viser antall nye lærekontrakter inngått fra oktober 2020 til oktober 2021 og antall løpende lærekontrakter per 1. oktober 2021. - antall oppnådde fag- og svennebrev for 2020-21. - tall for gjennomføring av læretiden - søkere til videregående opplæring per 1. mars 2022. - Konsekvenser av koronapandemien for lærlingene - Antall permiterte og oppsakte lærlinger - Utdanningsspeilet 2021 Udirs årlige oppsummering av statistikk og forskning om barnehage og grunnskoleopplæring i Norge. Spesialtema; digitaliseringen av skolen og konsekvenser av koronapandemien. - Flere lærekontrakter enn før pandemien (udir.no) Tallet på søkere til læreplass i 2021 har økt med 1600 sammenlignet med 2020. Forslag til vedtak: Rådet tar sakene til orientering.
63-2022	Lærlingundersøkelsen – tydeliggjøring av spørsmålsstillingen i undersøkelsen v/Thomas Norland Lærlingundersøkelsen omhandler lærlingenes lærings- og arbeidsmiljø. I undersøkelsen er det spørsmål knyttet til bl.a. dokumentasjon av opplæringen som er formulert på en slik måte at det kan misforstås. Svarene vil dermed ikke samsvare med intensjonen med spørsmålet. Rådet mener de spørsmålene i undersøkelsen dette gjelder, bør justeres. Vedtak: Rådet ber Thomas Norland og Harald Braathen gi Utdanningsdirektoratet ved Bente Tronrud tilbakemelding om de aktuelle spørsmålene, slik at de kan justeres.
64-2022	Evt. - Fylkesbesøket - hilsen fra Hunton v/Bente Tronrud
65-2022	Valg av leder og nestleder i rådet og i arbeidsutvalget Jørgen Leegaard, leder av Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk, og leder av rådets arbeidsutvalg, går av med pensjon fra 1. januar 2023. I rådsmøte 21.09.2021 ble det gjort følgende vedtak knyttet til konstituering av Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk for oppnevningssperioden 2021-2025: <i>Valg av leder:</i> Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk velger Jørgen Leegaard som leder av rådet for perioden 21.09.2021-20.09.2023. <i>Valg av nestleder:</i> Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk velger Hege Espe som nestleder i rådet for perioden 21.09.2021-20.09.2023. <i>Valg av arbeidsutvalg:</i> Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk velger leder og nestleder, samt Ingeborg Bøe som representanter i arbeidsutvalget for perioden 2021-2025. Rådets leder er også arbeidsutvalgets leder. <i>Leder og nestleder bytter roller halvveis i rådsperioden (september 2023 i rådsperioden 2021 – 2025)</i>

I henhold til rådets vedtak skal leder og nestleder bytte roller midtveis i rådsperioden, det vil si fra 21.09.2023. Praxis i Faglig råd bygg- og anleggsteknikk har vært at BNL og Fellesforbundet sine representanter har vekslet på å være leder og nestleder i rådet. Hege Espe er forespurt om hun er villig til å bli leder dersom hun blir valgt. Thomas Norland er forespurt om han er villig til å bli nestleder dersom han blir valgt. Begge har svart ja. Ingeborg Bøe som er representant i Arbeidsutvalget, fortsetter i den samme rollen.

Rådet bes om å:

- Vedta hvem som skal være leder i rådet
- Vedta hvem som skal være nestleder i rådet

Forslag til vedtak:

Valg av leder:

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk velger Hege Espe som leder av rådet for perioden 01.01. 2023-20.09.2025.

Valg av nestleder:

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk velger Thomas Norland som nestleder av rådet for perioden 01.01. 2023-20.09.2025.

Valg av arbeidsutvalg:

Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk velger leder og nestleder som representanter i arbeidsutvalget for perioden 01.01.2023-20.09.2025. Rådets leder er også arbeidsutvalgets leder. Ingeborg Bøe fortsetter som representant i arbeidsutvalget ut rådsperioden.